

BUDOUNOST

CIRKVE

5-2009

ABYSTE DALI PLNĚJŠÍ SMYSL SVĚMU MLÁDÍ,
NÁSLEDUJTE ODVÁŽNĚ A ŠTĚDŘE
PÁNA JEŽÍŠE

EDITORIAL

Milí čtenáři,

dostává se Vám do rukou poslední číslo Budoucnosti církve v tomto roce.

Ve dnech 26.-27. listopadu 2009 se konal již 15. ročník Konference o mládeži, kterou pořádá Sekce pro mládež ČBK. Letošním tématem byly „Závislosti“ - téma velice aktuální a diskutované, a proto se z velké části tomuto tématu věnujeme na následujících stránkách z různých úhlů pohledů. Konference se - již tradičně - zúčastnil také Mons. Jiří Paďour, OFM Cap., biskup delegát ČBK pro mládež.

Nad problémem všeobecného zlehčování užívání drog v naší společnosti se zamýšlel a ze své vlastní zkušenosti bývalého ředitele Národní protidrogové centrály mluvil plk. JUDr. Jiří Komorous. Dále se dozvíte v článku o Virtuálních závislostech a závislosti na internetu, jak se člověk lehce stane na užívání internetu závislým. Doporučuji každému z vás odpovědět si vážně na otázky v tomto článku o užívání internetu.

Samozřejmě jsme se během konference zamýšleli i nad tím, jak závislým lidem pomoci. Pomoc duchovní cestou nastínila Kateřina Lachmanová a o ze zkušenosti ve službě duchovních mezi uživateli drog promluvila sestra Marie Immaculata Konvalinková.

Závěry z konference jsou shrnuty ve výběru z podnětů z pracovních skupin, které se scházely během konference za účelem diskuze nad podněty z přenášek, návrhy a nápady.

Nepřehlédněte také výběr z přednášky italského biskupa Arriga Miglia O duchovním doprovázení, který doplňuje téma duchovní pomoci závislému člověku.

A pak už si jen můžete přečíst, o čem Sekce pro mládež informuje, na co vás zve a co pořádá.

Věřím, že se budeme setkávat nad stránkami našeho časopisu i příštím v roce. V případě, že máte nějaké postřehy, návrhy, připomínky nebo témata z pastorační mládeže, kterým byste se chtěli věnovat, pište na adresu: mladez@cirkev.cz. Děkujeme.

Dovolte, abych vám za celou redakční radu a všechny dobrovolné spolupracovníky popřála, aby vás radost z Kristova narození neopouštěla po celý rok 2010 a

„abyste jsou svou víru žili s radostí a nadšením, abyste rostli v jednotě mezi sebou a s Kristem, abyste se modlili a byli vytrvali v přijímání svátostí, zvláště eucharistie a svátosti smíření, abyste pečovali o svou křesťanskou formaci a byli poslušni nauky vašich pastýřů“ (Benedikt XVI.).

Požehnaný rok 2010

Zdeňka Hennigová

BUDOUCNOST CÍRKVE, časopis pro podporu pastorační mládeže. Ročník XVI., číslo 5.

Vychází 5x ročně.

Vydává: Asociace křesťanských sdružení mládeže, o.s. a Sekce pro mládež České biskupské konference, Thákurova 3, 160 00 Praha 6.

Redakce: P. Vít Zatloukal, Zdeňka Hennigová, Anna Brabcová, Marie Světničková, Petr Jakeš, Petra Přenosilová, Petr Hrtús. Adresa: Thákurova 3, 160 00 Praha 6, tel.: 220 181 739, mladez@cirkev.cz.

Sazba: P. Vít Zatloukal.

Registrace MK ČR E 18746. ISSN 1803-8158.

Objednávky přijímá redakce časopisu. Rozšiřuje se bezplatně.

OBSAH

O naději	3	Možnosti pomoci duchovní cestou	13
Úvod do tématu závislosti	4	Služba duchovních mezi uživateli drog	15
Drogy jako civilizační a sociální hrozba lidské civilizace	6	Krátké podněty z Konference o ml.	18
„Virtuální závislost“	9	Duchovní doprovázení	18
Závislost na internetu	11	Sekce pro mládež informuje	23
		Cimrmanova pastorační mládeže	25

O NADĚJI

Vstup do nového roku nese s sebou nová očekávání, přání a plány, co všechno uděláme, avšak také obavy a starosti. Pokud se do budoucnosti budeme dívat pouze z pohledu našich odhadů, může nás naplňovat nejistota. Poselstvím vánoční doby je však naděje, která přesahuje naše propočty a předpoklady.

Člověk nutně potřebuje naději, aby mohl žít, nejen „přežívat“. Ježíš se vyjádřil naprosto jasně: „Já jsem přišel, aby měli život a měli ho v hojnosti“ (Jan 10,10). Tuto naději vložil do rukou Marie, ona je „naše naděje“ (Zdrávas Královno). To, že první den nového roku, je zasvěcen Marii, je více než symbolické. Ona je Matkou naděje. Van Thuan o ní říká: „Maria milovala Boha a svět jí také ležel na srdci. Když trpíš a máš oči plné slz, jdi k Marii, Utěšitelce zarmoucených. Když tě potká neštěstí, jdi za tou, která je Pomocnicí křesťanů. Když nad tebou zvítězil hřích, jdi za ní, protože je Útočiskem hříšníků. Napodobuj ji a přijímej všechny, kteří hledají útočiště.“ Kdo nehledá naději u Boha a Marie, obrací se na kohokoli, kdo v jeho očích přináší větší naději.

Bůh nám nabízí jednoduchý recept, jak si uchovat radost, kterou prožíváme o Vánocích: modlitba a bdělost. Člověk, který doufá, je člověkem modlitby. Objekt naděje je i objektem modlitby. Kdo doufá, spolupracuje s Bohem. Bůh ho volá, aby dokončil své dílo stvoření a vykoupení. Modlitba nás osvobozuje od smutku. Proč se nemodlíš? V modlit-

bě potkáš Pána, jako ho potkala Marie Magdaléna, když hledala Pánovo tělo. Nebo jako učedníci kráčeující do Emmauz, kteří okamžitě zapomněli na svou bolest a zoufalství. Bdělost se netýká jen pozornosti vůči nástrahám nepřítelů, ale také očekávání Pánova příchodu, připravenosti udělat vše, co nám řekne.

Stojíme na prahu nového roku a ptáme se, co tento rok asi budeme dělat? Jaké budou naše aktivity, co komu darujeme, třeba i kde „seženeme“ prostředky? Zapomínáš, že můžeš ostatním darovat štěstí a pokoj, dar, který tento svět nemůže dát, poklad nekončící radosti. Můžeš mít velké srdce, i když máš málo peněz v kapse. Zbývá ti jediný dar, který můžeš kdykoli darovat a který plně uspokojí. Je to drahocenný dar, který nikdo nemůže koupit: daruj Ježíše, jako to udělala Maria. Maria je ženou, která konala obyčejné věci, kráčela malými krůčinky, a přesto ji budou blahoslaviti všechna pokolení. Přímkou tvoří miliony malých bodů, které jsou jeden s druhým spojené. I život tvoří miliony navzájem propojených vteřin a minut. Zakresli správně každý jednotlivý bod a přímkou bude rovná. Prožij dokonale každou minutu života a tvůj život bude svatý.

Cesta naděje je dlážděna malými skutky naděje. Když budeš prožívat s nadějí každou minutu, můžeš dokázat, že se naděje stane životem.

*P. Stanislav Tomšíček,
administrátor v Sádku u Poličky*

ÚVOD DO TÉMATU ZÁVISLOSTI

Pastorační pracovníci nejsou vyloučeni z ohrožení pouhým faktem osobního duchovního života nebo angažovaností v církvi. Jistým způsobem je o nich možné uvažovat naopak jako o skupině se zvýšeným rizikem vzniku závislosti, neboť jsou lidmi, kteří jsou činní jako jiné osoby v pomáhajících profesích.

V jednom z psychiatrických významů je závislost nekontrolované nutkání opakovat své chování bez ohledu na jeho dlouhodobé důsledky.

Vznik závislosti je pravděpodobný u většiny látek nebo chování, které přímo způsobují intenzivní pocit úlevy a potěšení nebo zbavují bolesti. Pokud však tento přínos je spojen s výraznými škodami na zdraví nebo na společenských vztazích a člověk ztrácí schopnost přínosy a rizika racionálně zvažovat, jde o patologickou závislost.

Za příznaky patologické závislosti ve vztahu k psychoaktivní látce je považováno:

- chuť (bažení, tzv. craving) vůči předmětu závislosti,
- vytlačování a zanedbávání jiných potřeb, např. přátel, koníčků,...
- snížené sebeovládání specificky ve vztahu k předmětu závislosti, tj. například užívání látky i přes jasné vědomí její škodlivosti,
- zvyšování tolerance - tj. že osoba „snese“ čím dál větší množství a účinek je ve vztahu k množství čím dál menší, takže se zvyšuje potřeba,
- abstinenční příznaky po vysazení.

Typy podle předmětu závislosti

- Závislost na psychoaktivních látkách (drogách, psychofarmakách)
- Závislost na činnosti
 - Patologické hráčství (gambling) - potřeba hrát hry (i počítačové)
 - Kleptomanie – potřeba krást

- Hypersexualita – závislost na sexu
- Workoholismus (workholismus) –
- Patologická závislost na osobě
 - Žárlivost
 - Patologická závislost na vztazích
- Patologická závislost na věcech
 - Závislost na informacích
 - Oniomanie – závislost na nakupování
- Závislost na sektách

zdroj: Wikipedie

Prevence závislosti

Slovo prevence pochází z latiny (praeventia,-ae, f) a znamená předcházení, ochranu; opatření zacílená na účinnou ochranu a zachování zdraví člověka. Cílem je zábrana vzniku onemocnění a zejména vzniku nález s nepříznivými ekonomickými i zdravotními důsledky (*Encyklopedický slovník, Odeon 1993*). Protidrogová prevence pak je již úzce specializovanou oblastí, zabývající se hlavně prevencí návykových a dalších škodlivých látek s cílem co nejvíce omezit škody působené těmito látkami. Protidrogová prevence se dělí na tři vrstvy – primární, sekundární a terciární prevenci. Každá z těchto vrstev má své specifické zaměření.

Nejdůležitější oblastí je ***primární prevence***. Zjednodušeně lze říci, že jejím úkolem je redukovat poptávku po drogách. Cílem pak je, aby u potenciálních konzumentů k faktickému konzumu vůbec nedošlo.

Primární prevence se obrací na populaci a její jednotlivé složky, přináší poznatky a návody k jednání a přispívá k vytvoření takového sociálního klimatu, které není příznivé k šíření drog a podporuje bezpečné, bezdrogové chování jednotlivců i skupin.

Sekundární prevence je již práce s těmi, kteří drogy okusili nebo s nimi experimentují, ale ještě jim nepropadli. Spočívá především v poradenství a terapiích s cílem nedopustit vznik závislosti a v motivování klienta po omezení nebo úplném přerušení tohoto užívání.

Terciární prevence se pak zabývá těmi, kteří jsou již drogami postiženi a jsou na nich závislí. V jejím rámci se provozuje např. výměna injekčních stříkaček, poradenství, léčebné a resocializační pobyty ve specializovaných institucích nebo komunitách. Cílem je dosáhnout u závislého abstinování a následně znovu zařazení do společnosti. Protože se ale tyto požadavky neplní vůbec snadno, je mnohem důležitější, když se alespoň daří spolupracovat se závislými, udržovat jejich problém v přiměřených hranicích a minimalizovat dopady závislosti na ně i okolní svět.

Nejvýznamnější je primární prevence. Aby bylo její působení účinné, musí mít určité kvality:

- 1) její provádění představuje kontinuální proces,
- 2) přiměřenost různým věkovým kategoriím a skupinám v populaci,
- 3) získání co nejširších, ale vyvážených poznatků o drogových problémech zdravot-

- ních, sociálních a bezpečnostních,
- 4) zaměření na tvorbu a upevnění postojů a dovedností, které klientům umožní nacházet řešení jejich případných nesnází a dokázat vést život bez ohrožení drogou,
- 5) opora o oblíbené a směřodatné osoby, vrstevníky, názorné přístupy a neformální diskusi,
- 6) podle potřeby provázanost s primární prevencí jiných sociálních a zdravotnických rizik (alkoholismus, tabakismus, AIDS, kriminalita), s výchovou k občanské odpovědnosti a ke zdravému životnímu stylu,
- 7) schopnost oslovit a zapojit nejbližší okolí rizikových členů populace (rodinu, pracovní, školní a mimoškolní prostředí) a zlepšit schopnost těchto skupin komunikovat o problémech a vyrovnávat se s nimi.

Kdo by se měl na prevenci podílet:

- a) školské a sociální orgány,
- b) jednotlivé školy + pracoviště, zabývající se výcvikem učňů,
- c) připravení vrstevníci,
- d) organizace, zabývající se pracovním, výchovným a rodinným poradenstvím,
- e) nevládní organizace působící v okruhu drog, alkoholu a AIDS,
- f) příslušná oddělení hygienických stanic,
- g) policie,
- h) rodina,
- i) masmédia,
- j) sdružení dětí a mládeže, zájmové a sportovní organizace,
- k) místní praktičtí lékaři pro děti a dorost.

<http://www.rect.muni.cz/drogy/POKUS/casti/prev.htm>

Příběh, kterým prošel onen mladík (Lk 15,1-24, pozn.red.), mnozí z vás osobně zakusili. Možná jste učinili rozhodnutí, kterých nyní litujete a která vás přivedla na zdánlivě přitažlivou cestu, která však vedla jen do hlubší nouze a samoty. Zvolit drogy či alkohol, zapojit se do kriminálního nebo sebeničivého jednání mohlo tehdy vypadat jako východisko z obtížné či nepřehledné situace. Nyní víte, že to místo k životu vedlo ke smrti. S radostí přijímám odvahu, kterou jste projeвили rozhodnutím vrátit se na cestu života, právě tak jako mladík z onoho podobenství.

(Benedikt XVI. promluva v nápravném zařízení pro mladistvé, Sydney 18. 7. 2008)

DROGY JAKO CIVILIZAČNÍ A SOCIÁLNÍ HROZBA LIDSKÉ CIVILIZACE

Plk. JUDr. Jiří Komorous

Výběr z příspěvku, který zazněl na Konferenci o mládeži věnované tématu „Závislosti“. Byla pořádána Sekcí pro mládež ČBK ve dnech 26. - 27. listopadu 2009 v Praze. Text je neautorizovaným přepisem přednášky.

Drogy jsou jednou z největších hrozeb naší civilizace. Existuje-li jeden z nejefektivnějších nástrojů satana proti lidem, pak jsou to drogy, které likvidují člověka v celé své komplexnosti, jak po stránce fyzické, psychické, duševní, ale zejména po stránce duchovní.

Výroční zpráva o stavu ve věcech drog za rok 2008 konstatuje, že Česká republika je v konzumaci drog v kategorii 16-ti letých na prvním místě v Evropě, a to ve všech typech drog, nejen v marihuaně. Je to známkou toho, co všechno se v této společnosti za posledních dvacet let v oblasti drog zanedbalo.

Hlavním úkolem Národní protidrogové centrály, která je celorepublikovým vrcholným specializovaným policejním útvarem, je garantovat snižování nabídky a potírání drogového obchodu, to znamená výrobců, organizátorů a lidí, kteří žijí z tohoto obchodu, ne těch, kteří drogy zneužívají nebo jsou tímto fenoménem zasaženi.

Drogy nejsou individuální záležitostí, nejsou výrazem osobní svobody, protože skrze postiženého jedince jsou zasaženi lidé nejen v nejbližším okolí, ale i v širším kontextu např. co se týče kriminální činnosti.

Konzumace drog pouze odráží stav společnosti, stav společnosti bez ducha, kde není pevná zakotvenost, kde není víra a kde nejsou morální mantinely. Mládež je od-

malička vystavena tlaku konzumu, reklam, ve většině případu také časové zaneprázdněnosti rodičů. A situace, která je dneska v našem státě, tento tlak odráží. Už 12 let prosím církve o větší aktivitu v této oblasti. Určitě vnímáte, že hlad po víře, po duchu existuje. Církev ale musí v tomto sehrát větší angažovanost, misijní činnost, jít do terénu mezi lidi. Řada lidí, které znám v policii, mezi motorkáři, mezi rockery, když s nimi začnete komunikovat, tak cítíte, že když by byli vedeni, tak by si svou cestu našli. Ale tím, že je církev zavřená do kostelů a čeká až někdo přijde, to nahrává spíš protistraně. Změnu v misijním působení na společnost moc nezaznamenáván.

Když si vezmete, že dnes je v tomto státě přes 300 sekt, kde nejsou duchovní profesionálové, tak to je přesně odraz konzumní společnosti. Všichni víme, že jsme boží děti a každý má pečeť v srdci. Pak záleží na tom, jak tu pečeť rozlomí a nebo jestli mu někdo pomůže. Problém je v tom, když tohoto člověka dostane do spárů satanista, drogistka nebo jen konzumista.

Vidíme, že drogy zasahují populaci. Ještě před pěti lety jsem mohl říct, že rizikové období je od 15 - 20-ti let a potom problém klesá. Nyní už to říct nemůžu. Dnes není výjimkou, že na drogách začínají 24 - 25-ti lidé jako prvokonsumenti. Drogy jsou v kategorii 30-ti letých a drogy se

objevují i mezi střední vrstvou podnikatelů.

Za skoro 20 let jsem 50% činnosti věnoval policejnímu výkonu; snažili jsme se škodit narkomafii. A druhých 50% jsem věnoval zoufalému úsilí boje s novináři, s médií a poměrně jasně specifikovanou úzkou vrstvou lidí, kteří se nazývají odborníky v drogové oblasti a kteří skoro 20 let tvrdí, že drogy nejsou problém, že jsme na tom v podstatě dobře, že jsme na tom srovnatelně, jako je to v Evropě. Ale jestliže je na tom Evropa špatně a my se budete srovnávat v tomto ukazateli, tak jme na tom stejně špatně jako v Evropě. To je pro mě nepřijatelná teze.

Druhá věc je, že se lidé snaží dlouhodobě bagatelizovat drogový problém, liberalizovat tuto oblast a v hraničních případech legalizovat. Dostáváme se k jednomu typu dnes zakázaných drog, a to k legalizaci marihuany. Co má policie dělat, když jde ministr spravedlnosti (před 5-ti lety pan ministr Němec), který má být garantem za zákonnost a vymahatelnost práva, demonstrovat na Letnou za legalizaci jednoho typu drog – marihuany? Co má potom policie dělat? Když je mladé generaci (dneska již střední generaci) 18 let neustále podsouváno přes média, že drogy nejsou problém. A navíc tato kvaziskupina odborníků, která by měla koordinovat skutečné protidrogové aktivity, tak se realizuje především v přerozdělování peněz.

Již pět let vysvětluji, že ze 100% užívání léků – modafen, nurofen, paralen plus, které obsahují pseudoefedrin, jde z 80% do ilegálních laboratoří. Snažím se přesvědčit vládu, aby aspoň tento typ léků omezila v masivním prodávání. I když s tím nesouhlasím, tak беру to, že může mít novinář jakékoli názory, co se týče drog. Ale nesouhlasím s tím, aby státní úředník, který je součástí výkonné moci a státního aparátu, bránil tomu, abychom problém drog snižovali.

Nelegální drogy, které se vyskytují na trhu:

Pervitin

Je to chemická droga, stimulant. Poprvé byla syntetizována v roce 1899 v Japonsku. V průběhu 2. světové války byla vyráběna v chemických závodech v Ústí nad Labem pro jednotky Wehrmachtu a SS. Po 2. světové válce byla její výroba zastavena. V průběhu 80. let hledala domácí scéna, co by mohlo nahradit kokain, heroin atd. a zjistila receptury na výrobu pervitinu. Od té doby se začal produkovat pervitin na nelegální trh v ČR.

Problém této drogy je v tom, že závislost probíhá pozvolna, i když každý člověk je individuum a u každého působí podle toho, jak je indisponován. Základní chemikálií pro výrobu této drogy je efedrin.

Jen za minulý rok bylo odhaleno 400 domácích laboratoří, protože výroba pervitinu je jednoduchá. Problém s pervitinem je ten, že je velmi populární, zneužívá se a všechno na výrobu získáte legálně – sklo, chemikálie, léky. Jediné, co je nelegální, je samotná výroba.

Braun

Je to specificky česká droga, patří mezi opiáty. Jejím základem jsou léky, které obsahují kodein. Je to jediný typ drogy, která se dá aplikovat pouze nitrožilně. Jinak ostatní drogy se dají vykouřit, načichat, vypít apod.

Opium, Heroin

Opium se získává z máku setého, z nezralých makovic, z opia se potom vyrábí heroin. Heroin je silný opiát. Patří mezi nejrazantnější typy drog. Šance dostat se do abstinence je malá. Nikdo, kdo projde drogovou kariérou, se nevyhlídí, je trvale zasažen, ale může být trvale abstinující. Pak stačí jedna dávka a sešup zpátky ke drogám, do závislosti, je rychlý.

Před lety jsem se zúčastnil jako porotce soutěže pražských středoškoláků, kdy měli

napsat, proč neberou drogy. Hlavním důvodem proč drogy neberou bylo to, že jim v důsledku užívání drog zemřel nejbližší kamarád nebo kamarádka.

Kokain

Překvapivý je nástup kokainu v posledních dvou letech. Droga, která je se vyskytuje a je produkována hlavně v jižní Americe. Droga podobná pervitinu, je to stimulantium přírodního typu. Základem jsou koka lístky, které používají indiáni v americkém pralese, aby přežili. V kultovním filmu Pulp Fiction přesně vidíte, co kokain dokáže s člověkem udělat.

Extáze

Droga, která vznikla kvůli typu muziky techno. K této hudbě byla přímo vyvinuta chemická droga, která je velmi podceňována. Jsou to prášky nebo tobolky různých milých tvarů např. smajlíků, ... Užívání této drogy je velmi těžce odhalitelné, protože nepoznáte na první pohled, zda si bere prášek – acylpyrin, anebo prášek – drogu extázi.

Měl jsem možnost vidět rentgenové snímky mozku mladé dívky z USA, která se dobrovolně podrobila ročnímu pozorování, protože už byla v počátečním stavu užívání extáze. Měla vyhlodanou díru v šedé kůře mozkové a to bylo „jen“ za rok užívání extáze.

Existuje spousta úmrtí, kdy mladí lidé díky extázi umírají na dehydrataci nebo celkové selhání organismu. Extáze má ty účinky, že ve vás vybudí veškeré rezervy, které máte, a vy jste schopni 48 hodin „se vlnit“ před obrovskými bednami a nejíst, nepít. Řada lidí to kombinuje s iontovými nápoji a někdo ještě s vodkou a potom umírají na selhání srdce a celkovou dehydrataci organismu.

LSD

Jedná se o halucinogen, který není na našem trhu rozšířen. Poprvé byl používán

v 50. letech, kdy ho používala americká armáda. Můžete se s ním setkat v podobě tzv. tripů, to jsou malé papírky napuštěné LSD, které se dávají pod jazyk, a tím nastává účinek, stejně jako si kardiak dá nitroglycerin pod jazyk.

Crack

Je to droga, která se aplikuje ze skleněných dýmek (trubiček), okamžitě nastává efekt použití drogy, okamžitě nastává závislost. V podstatě jsou dvě možnosti, jak se z tohoto dostat – blázinec, kde je člověk těžce poznamenán na doživotí, a nebo smrt. Není šance se z této drogy dostat, ani do trvalé abstinence.

Je to droga, která startuje v lidském organismu veškeré zlo; všechno zlé, co má člověk v sobě. 70% násilné trestné činnosti v USA v 70-tých letech bylo od lidí, kteří užívali crack.

Sezónní drogy přírodního typu

lysohlávký, kat, dokonce i tzv. magoráček (čaj)

V České republice jsou hodně zneužívány léky, stupňuje se užívání antidepresiv. Je to známkou ztráty ducha, převahy konzumu. Je to jen jiná cesta do pekla.

Dvě otázky z diskuse na závěr přednášky:

Může se Česká republika účinně bránit, když jsme v srdci Evropy a teď po otevření hranic plně v otevřeném prostoru nejen Evropy, ale i světa?

Může se bránit. Příkladem je např. Švédsko, které tradičně ve vhodné kombinaci restriktivní, ale zejména zaměřením se na oblast primární prevence dosáhlo toho, že desítky let je situace stabilizovaná a neměnná. Není to v oblasti represe, ale v oblasti prevence. Musíme společnými silami dosáhnout takového stavu, abychom připravili mladého člověka na první setkání s drogovým dealerem: aby byl schopen drogu odmítnout.

Jak si představujete činnost státní správy. Co by měla dělat?

Státní správa, protože je správou věcí veřejných, by měla činit a vytvářet co nejvhodnější prostředí pro život k prospěchu všech občanů tohoto státu. V oblasti drog by měl znít jednoznačný hlas ze státní správy: „My tady drogy nechceme a děláme všechno pro to, aby drogy byly minimalizovány.“

K tomu ministerstvo školství vypracuje koncepci, jak proti drogám postupovat na školách a jaké nástroje mohou mít ředitelé škol, aby eliminovali výskyt drog na základních školách.

Ministerstvo zdravotnictví k tomu vypracuje koncepci dostupnosti chemikálií a léků tak, aby se léky nebo chemikálie nedostávaly tak jednoduše k narkomafii jako dneska.

Ministerstvo průmyslu a obchodu dá tyto věci na index, abyste si je obstarali jenom v případě certifikátu – např. lékaři, pro vědecké účely, atd.

*Plk. JUDr. Jiří Komorous,
první náměstek ministra vnitra,
bývalý ředitel Národní protidrogové centrály.*

„VIRTUÁLNÍ ZÁVISLOST“

Mgr. Ignác Mucha

Výběr z příspěvku, který zazněl na Konferenci o mládeži věnované tématu „Závislosti“. Byla pořádána Sekcí pro mládež ČBK ve dnech 26. - 27. listopadu 2009 v Praze. Text je neautorizovaným přepisem přednášky.

Termín „virtuální závislost“ je z hlediska jazykozpytného nesmysl. Dle slovníku cizích slov, znamená slovo „virtuální“ - zdánlivý, možný, potenciální, neskutečný, neexistující. A závislost dle etymologického slovníku je od staročeského zavisnutí - zůstat viset, viseti. Kdybychom podle těchto slovníků přeložili spojení "virtuální závislost", znamená to „zdánlivé zavěšení, zdánlivá závislost“. „Zůstat viset, vězet v neskutečnu...“, v náhražce - a o tom vlastně každá závislost je. V závislosti člověk zůstává viset někde na půli cesty životem a nežije život svůj, nýbrž život neskutečný, virtuální.

Budeme mluvit o závislostech souvisejících s virtuálním životem a světem, který představuje hlavně svět počítačů, internetu, mobilních telefonů, herních konzol a televize.

Kdybychom se podívali na závislosti z křesťanského pohledu, tak smysl našemu životu dává jedinečným způsobem Bůh. Naš život je naplněn v Bohu a život člověka je cesta s Bohem a zároveň k Bohu. Člověk je v podstatě závislý na Bohu.

Ve svém životě využíváme nejrůznější prostředky - majetek, kariéru, vztahy, jídlo, léky, sexualitu, komunikační přístroje a prostředí. Každý z nás je oblečený, jedl, přišel s nějakou taškou, každý sem přijel nějakým dopravním prostředkem. Toto všechno je nám dáváno, abychom to využívali a používali na cestě k Bohu. Boty, ruksak, láhev s pitím a třeba i chalupa, na které přespáváme, to jsou všechno prostředky, které na cestě máme. Problém nastane, když člověk zůstane „viset“, stane se závislým na prostředku samém. Zasekne se, zavěsí se někde na větev a nejde dál.

Na začátku jsem říkal, že jsme závislí na Bohu, člověk tak vymění závislost na Bohu za závislost na něčem jiném. Je velký omyl domnívat se, že když lidé ztratí víru, nebudou věřit v nic. Naopak budou věřit v cokoliv. Prostředek povýšený na cíl lze biblickou mluvou nazvat „modlou“. Nějaká věc se stane člověku absolutní veličinou, stává se náhražkou skutečné hodnoty. A důležitá zvěst pro každého z nás i pro lidi, s kterými pracujeme, je křesťanská zkušenost, že Bůh člověka neopouští, ani když člověk opouští Boha. Stále k nám přichází prostřednictvím Božího slova a vyvádí člověka z vyhnanství, do kterého se člověk sám vydává. To je z hlediska křesťanské víry pohled na závislost, která by se dala nazvat modlou.

Novodobé pokušení modlářství dnes spočívá v úteku z reálného světa, kde žijeme, do virtuální reality, do neskutečného, vysněného světa. Lidé jsou bombardováni reklamou a rychlými návody, jak být šťastný. Zážitek rychlý a pokud možno co největší, který nás vytrhne z šedi všedního a nesnadného života. A tak se vžívají do virtuálních životních rolí místo, aby řešili svůj vlastní život. Řeší nereálné životní postavy z televizních seriálů, promýšlejí, kdo, s kým, zač a proč a co se asi stane příště. Mohou bezobsačně komunikovat na icq, na skype, to už není komunikování o věcech, ale to už je komunikování pro komunikování. Lidé se nereálně sebezprezentují pod falešnými identitami na chatu, předvádějí se na facebooku, kde všude byli, co udělali, shání přátele, kteří žádnými přáteli nejsou. Člověk může být pilotem, vrahem, šmoulou, rambem, potápěčem, marťanem, sexuálním maniakem – to všechno jsou počítačové hry, kde se můžete vžít do role nějakého člověka. Prožívá něco skutečného, co ve skutečnosti skutečné není. A to, co mělo být zábavou nebo odlehčením, jako třeba i v případě alkoholu, kávy a léků, se stává člověku hlavním programem

a na skutečný život potom nezbývá čas. To, co neexistuje, člověka zaměstnává tak, že přestane žít vlastní život. A to je to nejhorší nebezpečí virtuálního světa, virtuálního života. Člověk přestane žít svůj život a buďto si hraje na něco jiného, nebo přemýšlí a sní o něčem jiném a ztrácí drahocenný čas svého života, který by jinak mohl dobře investovat. To, co mělo sloužit, člověka zotročuje.

Je počítač, internet k něčemu dobrému nebo je to jen ďáblovo dílo? Lidé ostýchají, introvertní nebo ti, kteří mají výhrady proti církvi, se pochopitelně spíš zeptají přes počítač, a komunikaci to usnadňuje. Dokonce to některým lidem pomáhá naučit se komunikovat. Ale u lidí, kteří tomu propadnou, je bohužel spíš opak pravdou, často se jejich komunikace deformuje. Zvláště mladí lidé a děti nemají potřebnou rozlišovací schopnost, co je dobré a co ne. Nevědí, co je důležité. A když to vědí, tak se podle toho nedovedou řídit. Neučí se komunikovat s člověkem vedle sebe, ale s přístrojem. To v mladém člověku vytváří pocit, že ten, kdo to určuje, je on sám. Počítač udělá přesně to, co chci, a není potřeba brát ohled na jeho city.

Proto člověk závislý na počítači sice rozvíjí reagování a kombinační schopnosti, ale zakrňuje ve vztazích a do vztahů navíc vnáší zdeformované návyky z virtuální reality. Pokud se člověk takhle naučí utíkat do virtuální reality k počítačovým hrám, je to vstupní brána pro další závislosti.

K tomu bych uvedl krátké svědectví Štěpána: „Čím dál víc jsem lenivěl, pil jsem stále více alkoholu, do ničeho jsem neměl chuť, v ničem jsem neviděl smysl. Byl jsem schopen strávit půl roku celodenním vysedáváním u internetu. Nečinnost mě zcela rozežrala. Přestal jsem tvořit, jen jsem konzumoval.“

(Štěpán Syrovátka: Všechno, co jste chtěli vědět o Bohu, a báli jste se zeptat, Doron 2009)

P. Vella v jedné knížce napsal, že nic nás tak nevyčerpá jako nevyužitá příležitost, nic nás neunaví víc, než to, když nedokážeme najít čas na to, abychom plnili své poslání – přijímali a rozdávali lásku. A je to začarovaný kruh. Jedinou základní protilátkou z naší strany jako křesťanů proti padělkům opravdového naplnění je, když budeme přebývat s Bohem. V knížce „Pozor srdce muže“ stojí citát: „Nebudete-li mít Boha, obrátíte se zanedlouho k jiným láskám.“

Nabízejme mládeži kreativní zapojení, dejme jim důvěru – je to jedna z prevencí proti všem závislostem. A vedme mládež ke zdravému vztahu s Bohem a k přijetí Ježíše Krista jako Pána svého života. Když se člověk pro tu věc rozhodne vědomě, je to něco jiného, než když přicházejí postupně náhražky, které se chtějí dostat na místo samotného Boha.

*Mgr. Ignác Mucha,
vedoucí pastoračních internetových projektů,
Arcibiskupství pražské.*

***Křesťanská víra znamená setkání s Kristem, živou Osobou,
která dává životu nový rozměr, a tím rozhodující směr.
(Benedikt XVI. - Stará Boleslav, poselství mládeži)***

ZÁVISLOST NA INTERNETU

P. Mgr. Josef Ptáček

Výběr z příspěvku, který zazněl na Konferenci o mládeži věnované tématu „Závislostí“. Byla pořádána Sekcí pro mládež ČBK ve dnech 26. - 27. listopadu 2009 v Praze. Text je neautorizovaným přepisem přednášky.

Internet je něco, co se týká velké části z nás, protože jsme v roli uživatelské, ale také se pochopitelně snažíme pomoci lidem, se kterými se setkáváme, aby internet efektivně využívali. Závislost na internetu je poměrně nové téma i z hlediska psychiatrického. Závislost nebo zlovyk? Někdy se používá spíše slovo „zlovyk“, ze kterého potom vyrůstá hlubší závislost. Odborníci říkají, že rozdíl mezi zlovykem a závislostí spočívá v té míře, jak jsou narušeny naše emoční vazby k druhým lidem. Otázka vztahu k druhým lidem je v tomto tématu velice důležitá.

Odborníci říkají, že skutečná závislost nastává, když je aktivitou narušena aspoň jedna ze čtyř oblastí:

- vztahy v rodině a s blízkými lidmi (dítě

má problémy vycházet s rodiči i kamarády),

- práce, u dětí škola (dítě je nesoustředěné, roztržité, často vyrušuje a špatně se učí),

- zdraví (dítě bolí záda, má problémy se zrakem nebo ho trápí jiné zdravotní problémy),

- trestně-právní oblast (dítě chodí kvůli internetu za školu).

Prováděly se průzkumy, které zjistily, že zaměstnanci na internetu „prosurfovali“ tolik času, že se nevěnovali své práci, potažmo potom své rodině. Řada manželek si stěžuje na své manžely, že nejsou schopni se postarat o rodinu, že nemají čas, protože přijdou z práce a celý večer tráví na internetu. To jsou konkrétní dopady do našeho života.

Otázky pro nás a pro druhé:

Pod každou otázkou můžeme najít velký problém, z kterého může vyrůst i tragédie, pokud se včas nepodchytí.

- Zanedbáváte kvůli internetu důležité věci ve svém životě (práci, rodinu, blízké lidi)?

- Narušuje internet vztahy s významnými lidmi vašeho života?

- Bráníte se nebo jste rozrušeni, když někdo kritizuje váš internetový život?

- Vyčetl vám někdo pro vás důležitý váš internetový život a byl při tom rozrušený? Cítíte úzkost či vinu při přemýšlení o internetu?

- Zjistili jste někdy, že skrýváte před ostatními váš internetový život?

- Snažili jste se toho nechat, ale nešlo to?

- Nejste schopni kontrolovat své využívání internetu?

- Cítíte se nepokojní a rozrušení, když se máte odpojit od internetu?

- Utíkáte k internetu od životních problémů nebo od pocitů jako vina, bezmoc, deprese?

- Lžete své rodině a přátelům o tom, jak často a jak dlouho jste online?

- Riskujete ztrátu vztahů, práce či kariéry kvůli využívání internetu?

- Zůstáváte na internetu déle, než jste původně zamýšleli?

V časopise Ekonom se dělal průzkum u 400 000 počítačů, což je poměrně reprezentativní vzorek, k čemu se internet využívá v pracovní době. 12 – 20 % pracovního času se využívá ke čtení bulvárních zpráv, na obecné zpravodajství, seznamky, zábavu a Facebook. V důsledku užívání internetu v pracovní době pro soukromé účely se tratí 15 miliard korun ročně. To znamená, že zneužívání internetu má i ekonomické důsledky, není to jenom věc psychologická či duchovní, ale má i ekonomický rozměr.

Klíčovým tématem je přivést lidi do společnosti. K tomu je internet výborným prostředkem. Ale ze vztahů virtuálních bychom měli přecházet do vztahů reálných, kdy člověk vedle mě by měl být důležitější. Napíšeme desítky mailů a desítky zpráv někde virtuálně a když máme člověka před sebou, jsme schopni spolu hovořit?

Jak na to?

Dovolím si vám předložit návrh, který jsem dal dohromady pro sebe a pro druhé:

- Stanovit si smysl našeho užívání internetu, jaké služby budu využívat (někdo internet potřebuje ke své práci, někdo ho má pro komunikaci v soukromé oblasti), např. otázka emailů – opravdu musím odpovědět na každý email ihned? Není lepší stanovit si, že na emaily budu odpovídat v nějakých dávkách, třeba třikrát denně?

- Stanovit si čas: na práci, na zábavu, na „lelkování“ a hlavně se snažit určený čas dodržet. Např. večery, víkend a dovolená by měly být obdobím načerpání sil. Dnes jsou oblíbené interaktivnější způsoby komunikace – icq, skype, zprávy různého typu, které chodí ihned. Člověk je neustále on-line a neustále má možnost ihned vám něco napsat a vy se cítíte být zavázáni ihned reagovat.

- FaceBook – opravdu máme virtuální přátele? Někdo doslova na Facebooku žije a nežije se svým partnerem. Všem svým přátelům na Facebooku říká, co zrovna bude dělat teď a co bude dělat za tři minuty. Jeho manželka to ještě ani netuší, ale přátelé na Facebooku už to vědí.

- Hraní on-line her - je to opravdu to, co buduje rodinu? Řada lidí hraje o peníze (virtuální kasina), je to velký problém, když prohrávají desítky nebo stovky tisíc korun.

Klíčová otázka, která je pro nás důležitá a kterou je třeba si zodpovědět:

Co to nahrazuje? Někjaký vztah? Je to únik? Nebo starost, které se nechci věnovat? Ně-

jaký problém, úkol, který mám a valím ho před sebou - nechci ho řešit, tak raději budu na internetu. Člověk nechce řešit nějaký problém v tom skutečném světě, tak se přesune do virtuálního světa, a tam začne trávit čas a problém „rolovat“ před sebou. Je důležité mít i jiné zájmy. Někdy lidé, kteří pracují

s internetem jsou hodně jednostranní.

Jinak internet mám rád a přeji nám všem, abychom ho jako prostředek uměli využít.

*P. Mgr. Josef Ptáček,
metodik informačních technologií,
Arcibiskupství pražské.*

MOŽNOSTI POMOCI DUCHOVNÍ CESTOU

PhLic. Kateřina Lachmanová, ThD.

Výběr z příspěvku, který zazněl na Konferenci o mládeži věnované tématu „Závislosti“. Byla pořádána Sekcí pro mládež ČBK ve dnech 26. - 27. listopadu 2009 v Praze. Text je neautorizovaným přepisem přednášky.

Závislost bývá málokdy primárním problémem. Málokdy to je tak, že dítě, které je psychicky zdravé, z dobré rodiny, z dobrého zázemí, najednou začne brát drogy, najednou vznikne problém; kvůli pouhému přizpůsobení se kolektivu, což může být i kolektiv křesťanského gymnázia, se mladý člověk přikloní k věcem, které by ani nepotřeboval. Ve většině případů se jedná o hlubší problém psychologický, sociologický, problém nefungujících nebo špatně fungujících vztahů v rodině. Pak jsou tu kamarádi, kteří nejsou moc dobří, kteří jsou pro toho člověka důležití právě jako alternativa k špatně fungujícím vztahům a jejich přijetí je pro daného člověka tak důležité, že přejímá i jejich hodnoty, životní styl, atd.

Proto chceme-li člověku pomoc od závislosti, musíme jít ke kořenům, což dobré terapeutické komunity dělají v tom, že nabízejí psychoterapii atd. Někdy jsou hlubším kořenem démonické svázanosti, které vznikají časem jako důsledek životního stylu, který si člověk volí, a nebo existují z minulosti a člověka táhnou k věcem negativním, zlým.

První bod jsem myslela chronologicky,

něco předchází, než člověk drogu nebo alkohol potřebuje v té míře, v jaké ji konzumuje nebo se utíká do virtuální reality.

Jakmile se člověk dá na cestu závislosti, když ho to začne vtahovat, tak se začnou kupit další problémy.

Závislost - jednak jí předcházejí jiné problémy, jednak generuje řadu dalších problémů, generuje řadu hříchů. Každý exorcista vám řekne, že jednou ze vstupních bran zlého ducha do života člověka je setrvávání v nekající neřesti. Takže když člověk zůstává ve zvrácených sexuálních vztazích, přes míru užívá alkohol, je závislý na pornografii, pravidelně toto neřeší, je to vstupní brána pro démona té neřesti. Můžete se o tom dočíst mnohem víc v knize jednoho velice zkušeného člověka Francise MacNutta, která nedávno vyšla v Karmelitánském nakladatelství a jmenuje se Služba osvobodování od zlých duchů. Je v ní v podstatě manuál v službě osvobodování, ukazuje na různé vstupní brány a jednou z nich je právě setrvávání v neřesti. Nevěřící lidé nemají svědomí, ale přesto vnímají, co je dobro a zlo. Neznají Boha, ale skoro všichni mají osobní zkušenost se

zlem. Vědí, kdo je zlý duch, jak působí, ocitli se v jeho spárech. Mají stavy, kde setkání se Zlým bylo osobní tvář v tvář. Toho se děsí, proto chtějí pomoci. Od nás slyší jako dobrou zprávu, že je Někdo, kdo jim pomůže, že je to Ježíš Kristus, že to není jen psychoterapie. Psychoterapie jim pomůže řešit spoustu preliminárních problémů, které možná způsobily, že se vydali tímto směrem, aby tišili svou psychickou bolest. Hledali útěchu v droze, alkoholu nebo ve virtuální realitě nebo hledali řešení svých ekonomických problémů nebo nudy v gamblerství.

Mladý narkoman dost často upadá i do alkoholismu a do promiskuitních vztahů. Narušuje si zbytky zdravých vztahů, které má ve škole, v rodině tím, že začíná krást, lhát. Druhé lidi využívá k řešení svých problémů, dovede mluvit jak laický kazatel, když potřebuje peníze. Proto je nebezpečná naivní křesťanská pomoc. Kdy člověk neví, nerozumí jejich psychologii, myslí si, že potřebují jenom trochu přijetí, trochu pomoci. Není to tak jednoduché. Kdo jste to zažil a amatérsky jste se snažil někomu pomoci, tak jste zjistil, že za nějakou dobu toho člověka devastujete svým způsobem pomoci. Pořád za něj platíte dluhy, řešíte průšvihy apod. On si navykne, že nenarazí, že vždycky je tam „polštář“, kde nenese důsledky vlastního jednání. I ve zkušených komunitách mnohdy nepřijmou člověka dřív než dospěje do stavu, kdy mu droga víc bere, než dává. Pak s tím bude chtít něco dělat a unese i těžkosti spojené s procesem osvobození, protože je to skutečně zápas. Sešup do drogové nebo jiné závislosti je rychlý, ale návrat je hodně klopotný. A když člověk, neví proč nebo jsou ke změně více motivováni jeho rodiče než on, tak to je celkem marná práce.

Skoro 100% závislých lidí má zkušenosti s okultismem. Netroufnu si říci, zda je měli ještě dříve, než začali brát drogu, anebo je to tím, že se dostanou do určité subkultu-

ry lidí, kteří jsou často závislí na astrologii, vyvolávání duchů a mnohdy satanismu. K určitým subkulturám, které mají rády určitý typ hudby, také patří droga. Např. techno hudba je určitá droga. Tyto problémy se motají všechny dohromady. Některé z nich nesou implicitně v sobě pro svázanost vstupní bránu a nebo je téměř jasné, že tam musí být i svázanost.

My všichni žijeme v rámci nějakého duchovního boje. Nemusíme pořád všude vidět demony. Křesťanství nám předkládá obraz tohoto života jako kolbiště. Nedávno jsem shlédla film o naklonovaných lidech. Byla tam scéna, která mi přišla, že přibližuje závislost. Že to není zastavení se na půli cesty, ale je to něco, co člověka chytne a táhne ho to pryč, táhne ho to zpátky, táhne ho to od Boha. Nebo ho to rozervává do všech stran. V tom filmu to bylo tak, že jeden z klonů chtěl utéct z laboratoře, ale vystřelili na něj speciální pistolí s lanky, která mají na konci háčky, aby se mu zabodly do svalu na několika místech, a jako rybu na udici ho táhli zpátky k sobě. Toto je názorný obraz závislosti. Závislí lidé říkají ze své vlastní zkušenosti, že právě tehdy, když chtěli jít za Bohem, když cítili, že tímto směrem se jim otvírají nové možnosti, tak se každou chvíli stane, že jim někdo podrazí nohy. Shodí je to z cesty a táhne je to zpátky. Proto dostat se ze závislosti, je někdy klopotný zápas.

Člověk, který je z křesťanského prostředí a má radost ze své víry, ví, že když si zajde do kostela nebo na exercicie, že ho to povzbudí, dostane ho to do rovnováhy. Zná dobrou příchuť těchto věcí, ví, proč za tím jde. U člověka, který má nějaké svázanosti nebo dokonce na něm leží kletby z jeho rodiny, které nepatří jenom jemu, nese nějakou tíhu odjinud, v tom případě je to naopak, v křesťanském prostředí je mu zle. Vy si myslíte, že mu pomůžete tím, že ho přivedete na nějakou bohoslužbu, ale on se tam dusí

nebo omdlévá, zvláště v prostředí intenzivní modlitby. Člověk nese s sebou řadu zranění, nesvobod, hříchů i svázaností, a toto všechno je potřeba řešit. Na některé nezdravé sociální vazby nebo psychické problémy pomůže terapie, ale na svázanosti nebo problém hříchu, terapie nepomůže.

Závislosti vznikají pokusem vyplnit existenciální vakuum: prázdno po smyslu života, někdy sexuální zneužití v rodině, násilí, ale i přílišný konzum, blahobyt. Tento člověk má všechno kolem, jenom ne lásku nejbližších. Necítí se přijat v tom, kdo je, prožívá smrtelnou nudu a únavu z takového způsobu života. Proto hledá alternativu, někde vybočit, najít nějaké vzrušení. Někdy v tom bývá neblahé dědictví otců v tom smyslu, že je tažen ke zlu, a neví proč; v celém rodu bylo špatně nakročeno.

V procesu uzdravování člověka je důležitá modlitba za osvobození. Člověk, který prošel terapeutickou komunitou, se dost často dostává do recidiv. Kdyby byl v terapeutických komunitách prostor i pro službu osvobození, tak by lidé stáli na nohou mnohem

pevněji. Mnohem lépe by obstáli v normálním životě, mnohem lépe by se těmto lidem šlo dál.

Známe případy, kdy byl po jediné modlitbě letitý alkoholik je vysvobozen, oslovením toho démona alkoholu, který sužuje celou rodinu, celý ten rod. ...

My Češi jsme váhaví říci, že je problém alkohol, a to někdy i v církvi. I v některých křesťanských kruzích je mentalita, že čím víc vypiješ, tím jsi větší borec. Nemám nic proti tomu, zajít se společně na pivo, ale pozor na posouvání hranic. ...

Neznám osvobození z drog jen jednou modlitbou, protože je to většinou složitější problém. Důležitá je modlitba za vnitřní uzdravení.

PhLic. Kateřina Lachmanová, ThD. vystudovala v Římě spirituální teologii, teologickou antropologii a psychologii. Pracuje v Pastoračním středisku Arcibiskupství pražského a vyučuje na Katolické teologické fakultě UK.

SLUŽBA DUCHOVNÍCH MEZI UŽIVATELI DROG

S.M.Immaculata

Výběr z příspěvku, který zazněl na Konferenci o mládeži věnované tématu „Závislosti“. Byla pořádána Sekcí pro mládež ČBK ve dnech 26.- 27. listopadu 2009 v Praze.

Posláním duchovního mezi uživateli drog je „bytí“ s těmi, kteří mají jakýkoliv problém s užíváním nealkoholových drog.

Hlavním cílem péče je starost o spásu duše všech uživatelů drog.

Odborná a duchovní pomoc

Uživatelé drog vyžadují mnoho individuální péče, vnímavost a porozumění. Proto

duchovní nejprve nabízí lidskou a odbornou pomoc všem lidem, kteří jsou jakýmkoliv způsobem zasaženi drogovým problémem, a to bez rozdílu. Patří sem jak samotní uživatelé drog, tak jejich rodiče, sourozenci, partneři, atd. Mezi odbornou pomoc patří např. poradenství, asistenční doprovody na úřady, dlouhodobé doprovázení na cestě bez drog, atd.

Duchovní rozšiřují běžné služby o hodnoty zakořeněné v evangeliu a v křesťanském postoji služby a lásky, úcty a respektu k jedinečné hodnotě lidského života. Opírají se o hodnoty odpuštění a smíření, hledání smyslu života, bezpodmínečného přijetí bez předpokladů a neodsuzujícího přístupu. Uživatelé drog na prvním místě trpí deficitem lásky, proto přijímají náš zájem o svou osobu v jakékoli formě: ať je to terapeut, psycholog, lékař či duchovní, jsou nesmírně rádi, že jim někdo naslouchá a sdílí s nimi jejich „utrpení“.

Duchovně pastorační služba, sdružení Podané ruce, Brno

Duchovní, kteří pracují pro sdružení Podané ruce s uživateli drog v Duchovně pastorační službě, jsou zaměstnanci brněnského biskupství. „Ve veřejné pastorační službě církve nemůže nikdo působit z vlastní vůle a jako soukromá osoba, ale musí k tomu být Bohem povolán, a proto církví zastoupenou diecézním biskupem vybrán a ustanoven. Kritéria povolání spočívají ve správném úmyslu, v potřebných fyzických, psychických a sociálních schopnostech a ve zdravé katolické víře, v křesťanské naději a obětavě sloužící lásce.“ (ČBK, 2001)

Nabídka služeb Duchovně pastorační služby:

- Osobní kontakt s uživatelem drog a jeho rodinou
- Poradenství, motivační rozhovory
- Krizová intervence
- Asistenční doprovody k lékaři, k soudu, na úřady, návštěvy doma, v nemocnici nebo ve věznici
- Vzdělávací program „Hodnoty v lidském životě“ pro terapeutickou komunitu Podcestný mlýn
- Spolupráce s kontaktním centrem Drug azyl a realizace programu klubu Skleník (keramika)

- Dlouhodobé doprovázení v abstinčním procesu, pomoc v sociální integraci
- Setkávání abstinujících žen a mužů na faře v Kurdějově (duchovní program a diskuze s psychologem)
- Pomoc při hledání smyslu života, utrpení, smrti
- Pomoc při rozlišování pozitivních a negativních duchovních „prožitků“ (potřeba spolupráce s exorcistou)
- Duchovní rozhovory a doprovázení – katechumenát a další péče o duchovní růst
- Besedy ve farnostech nebo jiných církevních či necírkevních subjektech o drogové problematice či pastorační péči mezi uživateli drog

Narcotics anonymous (N. A.) – Anonymní Narkomani v ČR

N. A. je nevýdělečné společenství žen a mužů, pro které se droga stala vážným problémem. Jde o svépomocnou skupinu uzdravujících se narkomanů, kteří se pravidelně scházejí, aby si navzájem pomáhali žít bez drog. Je to program o úplné abstinenci bez drog, který vychází z 12 kroků a 12 tradic Anonymních Alkoholiků (A.A.).

12 kroků Anonymních Narkomanů

1. Přiznali jsme si svoji bezmocnost nad závislostí – naše životy začaly být nevladatelné.
2. Dospěli jsme k víře, že síla větší než naše může obnovit naše duševní zdraví.
3. Rozhodli jsme se předat svoji vůli a svůj život do péče Boha tak, jak Ho my sami chápeme.
4. Provedli jsme důkladnou a nebojácnou morální inventuru sami nad sebou.
5. Přiznali jsme Bohu, sami sobě a jiné lidské bytosti přesnou povahu svých chyb.
6. Byli jsme zcela povolní k tomu, aby Bůh odstranil všechny tyto naše charakterové vady.
7. Pokorně jsme Ho požádali, aby naše nedostatký odstranil.

8. Sepsali jsme listinu lidí, kterým jsme ublížili, a stali jsme se ochotnými jim to vše vynahradit.
9. Vynahradili jsme jim to ve všech případech, kdy to situace dovozovala, s výjimkou, kdy toto počínání by jim nebo jiným uškodilo.
10. Pokračovali jsme v provádění osobní inventury, a když jsme chybovali, pohotově jsme se přiznali.
11. Pomocí modlitby a meditace jsme zdokonalovali svůj vědomý styk s Bohem, jak jsme Ho pochopili my, a modlili se pouze za to, aby se nám dostalo poznání Jeho vůle a síly ji uskutečnit.
12. Výsledkem těchto kroků bylo, že jsme se spirituálně probudili, a v důsledku toho jsme projevíli snahu předávat toto poselství ostatním závislým a uplatňovat tyto principy ve všech našich záležitostech.

12 tradic Anonymních Narkomanů

1. Na prvním místě musí vždy stát náš společný prospěch; osobní uzdravení každého z nás závisí na jednotě N. A.
2. Naše skupiny podléhají jediné nejvyšší autoritě – millujícímu Bohu tak, jak se projevuje v našem kolektivním svědomí. Naši vedoucí jsou pouze spolehliví služebníci, kteří nám nevládnou.
3. Jedinou podmínkou pro členství je touha přestat brát drogy.
4. Každá skupina by měla být autonomní, s výjimkou případů, které ovlivňují ostatní skupiny nebo N. A. jako celek.
5. Každá skupina má jediný významný cíl – předávat naše poselství narkomanům, kteří ještě trpí.
6. Žádná skupina N. A. by nikdy neměla podporovat, financovat nebo propůjčovat jméno N. A. jakémukoli příbuznému zařízení nebo vnějšímu podnikání, aby nás problémy týkající se peněz, majetku, nebo prestiže neodchýlily od našeho účelu.

7. Každá skupina N. A. by měla být plně soběstačná a odmítat příspěvky z vnějšku.
8. N. A. by se nikdy neměli stát profesionálními, ale naše servisní centra mohou zaměstnávat speciální pracovníky.
9. N. A. jako celek by nikdy neměli být organizováni, avšak můžeme vytvářet servisní výbory nebo komise přímo odpovědné těm, kterým slouží.
10. N. A. nemají názory na žádné vnější otázky, proto by jméno N. A. nikdy nemělo být zataženo do veřejných sporů.
11. Naše vztahy s veřejností jsou založeny spíše na přitažlivosti než na propagaci. Musíme proto vždy dodržovat osobní anonymitu na úrovni tisku, rozhlasu a filmu.
12. Anonymita je spirituálním základem všech našich tradic, navždy nám připomínající prvořadost principů před osobními zájmy.

Kontakt

Duchovně pastorační služba
Václavská 3
639 00 Brno

email: duchpast@podaneruce.cz
tel./fax: +420 543 249 343

ThMgr. Jaromír Smejkal
GSM: +420 777 916 275

Mgr. Marie Konvalinková (S.M.Immaculata)
GSM: +420 731 402 752

Mgr. Marie Konvalinková (S.M. Immaculata) je členkou kongregace Školských sester sv. Františka. Od roku 2002 pracuje jako pastorační asistentka Biskupství brněnského pro vězně a uživatele drog. Svou službu uskutečňuje v dvoučlenném týmu Duchovně pastorační služby v rámci Sdružení Podané ruce. V květnu 2009 založila mimo rámec Sdružení Podané ruce svépomocnou skupinu "Anonymní narkomani" (N.A.).

KRÁTKÉ PODNĚTY Z KONFERENCE O MLÁDEŽI

Kompletní pracovní materiál z diskuzních skupin je k dispozici na sekretariátu Sekce pro mládež ČBK (mladez@cirkev.cz)

- Sestavit síť dostupných kontaktů
 - základní přehled
- Následná péče – společenství, způsoby komunikace, doprovázející osoby
- Další navazující témata
 - služba osvobozování
- **PREVENCE**
 - informace, komunikace, vztahy, příklad
- Větší otevřenost Církve ke službě v oblasti závislostí
 - podpora pastoračních pracovníků (větší počet?, plat?)
 - povzbuzování stávajících (školení, doprovázení)
 - důrazné povědomí výhod působení Církve (duchovní vedení, zkušenost s Kristem, s mocí Boží)
- Péče o duchovní (kněží, řeholníci, řeholnice) a zásadnější pomoc v případech problémů (alkohol, atd.)
- Řádný křesťanský život
 - odpočinek (a řád v životě),
 - komunitní život,
 - svátostný život,
 - duchovní doprovázení
 - zpytování svědomí (a duševní hygiena)
- Vytřvalost, odvaha

DUCHOVNÍ DOPROVÁZENÍ

Mons. Arrigo Miglio

Výběr z přednášky italského biskupa Mons. Arriga Miglia, který přednášel na Studijně-formačním kurzu pořádaným Sekcí pro mládež ČBK v dubnu 2009 na téma Duchovní doprovázení na cestě duchovního růstu.

Dvě nejdůležitější věci v duchovním doprovázení – Duch Svatý a církev.

Duch Svatý

Mezi doprovázejícím a doprovázeným musí být přítomnost Ducha Svatého, Boží jednání. Duch Svatý má dva úkoly:

a) Duch dává svobodu. Duch je svoboda. Svoboda Ducha je zárukou svobody člověka. Duchovní doprovázející nemá monopol na Ducha Svatého, nemá všechny odpovědi schované v kapse a napsané přímo od Ducha

Svatého. Doprovázející naslouchá a hledá, aby pochopil, to, co Duch Boží chce v tu chvíli říct člověku, kterého doprovází. To je důležité, nezapomenout na roli Ducha, která je nad doprovázejícím i nad osobou doprovázenou.

b) Duch Svatý je ten, který zná plán Boží o každém člověku a s každým člověkem. Duchovní doprovázení má za cíl pomoci mladému chlapci, děvčeti, aby poznali, jaký plán s nimi má Bůh.

Několikrát za mou přišli mladí a říkali: „Můj duchovní vůdce mi řekl, že se mám stát knězem.“ A já jsem řekl: „Buď blahoslaven tvůj doprovázející, že si je tak jistý. Ale zkuste pochopit spolu, jestli je to plán Boží o tvém životě, s tvým životem, a ty se potom rozhodni, jestli ano nebo ne.“ Nejdříve musíme spolu opravdu hledat, abychom pochopili Boží plán. Možná někdy je doprovázející svatý člověk a touží vidět v tom doprovázeném kněze. Ale on není ředitelem jeho života. To povolání se týká toho člověka, ne rodičů ani ne doprovázejícího. Ten, kdo zná plán Boží s každým člověkem, je právě Duch Boží.

Duch Svátý je také síla. Ve chvílích slabosti se čin Ducha stává akcí, činem síly. Doprovázený není sám. I když je to náročné žít křesťansky a žít podle evangelia, je tady síla Boží, která podporuje, která pomáhá. Duchovní doprovázení znamená vychovávat k tomu, abychom objevili sílu Ducha Svatého; učit se a zakoušet sílu Ducha Svatého. To znamená otevřít se Duchu Svatému, znamená to modlit se.

Duchovní doprovázení je také výchova k modlitbě. Ne jenom opakovat nějaké modlitby, ale otevřít se činu Ducha, zakusit jeho sílu, která je schopna nás změnit a proměnit, která je schopná nás přenést přes naše starosti. Je to Duch Svátý, který nám dává sílu. Je to modlitba, která nám dává sílu, abychom pokorně ochotně přijali tuto sílu Boží a abychom poznali, kam nás Duch Boží vede. Takže duchovní doprovázení je také výchova k této pokoře a otevřenosti, abychom přijali sílu Ducha.

Církev

Další roli v duchovním doprovázení má také církev. Doprovázení není nikdy vztah jen mezi doprovázejícím a doprovázeným, ale duchovní doprovázení zahrnuje také církev, protože církev je tělem Kristovým. Každé doprovázení není jenom cesta indivi-

dualistická, ale je to cesta církve. Doprovázející má samozřejmě mandát, poslání církve, je-li k tomu povolán. Kněz, katecheta, řádová sestra, mnich mají poslání od církve. My nejednáme ve svém jménu, nerozvíjíme ve svém jménu službu duchovního doprovázení. Snažíme se naučit, že máme poslání, že máme mandát od církve k tomu, abychom doprovázeli. Ne proto, že se mi to líbí, tak proto budu druhého doprovázet, ale je to poslání, je to úkol, který mi dává církev. Měl bych odpovědět církvi, měl bych odpovídat a vést a žít v církvi, v těle církve. Člověk, kterého doprovázíme, je nám svěřen Pánem skrze církev.

Cílem duchovního doprovázení je, abych byl dospělým členem církve, živým členem církve. Do duchovního doprovázení velmi intenzivně vstupuje církevní rozměr. A vstupuje tam jednak právě skrze toho doprovázejícího, který má mandát, i skrze osobu, kterou doprovází, protože ta je mi svěřena zase církvi. A cíl, kam máme dospět spolu, je, aby ten doprovázený byl stále živějším členem církve.

Duchovní rozměr

Duchovní rozměr v duchovním doprovázení znamená mít určitou linii spirituality, duchovnosti. Jaká spiritualita nebo duchovnost je užitečná v dnešním světě, v dnešní církvi, aby duchovní doprovázení skutečně vedlo k růstu? V itaštině „spirituale“ znamená něco nekonkrétního. Když je někdo příliš duchovní, tak máme trochu dojem, že je roztržitý, že zapomíná, že neumí konkrétně pracovat. Když se řekne, že kněz je příliš duchovní, tak neumí zatlouct hřebík, dělá zmatky v účtech, neumí nic uvařit, neumí pracovat na zahradě. Je to spiritualita a duchovnost, která se vznáší nad oblaky a není na zemi. Ale když hovoříme o spiritualitě, o duchovnosti, tak hovoříme o duchovní spiritualitě nebo duchovnosti.

My hovoříme o duchovnosti křesťanské a duchovnost křesťanská nikdy neodděluje nebe od země. Výrazem křesťanské spirituality není, že duchovní člověk neumí zatlouct hřebík, neumí uvařit, zapomíná na věci nebo je roztržitý. Duchovní člověk není ten, který nevnímá lidi kolem sebe. Křesťanská spiritualita je zaměřená na lidi, na svět, který je kolem nich. Pozor, abychom neužívali slovo duchovní ve smyslu teoretickém a abstraktním, že je to něco na oblacích. Křesťanská duchovnost je na zemi. Je to spiritualita Slova, které se stalo Tělem čili vtělení. Být duchovní neznamená zapomenout na tělo, neoceňovat tělo nebo ho démonizovat. Duchovnost křesťanská znamená mít rád tělo, protože je to nástroj, který mně dal Bůh, abych žil, abych se otevřel, až jednou bude vzkříšeno. Je to spiritualita, která zhodnocuje všechny dimenze člověka včetně dimenzí hmotných a tělesných.

Zdroje spirituality

1) Bible - první zdroj spirituality

Slovo Bůh je pro křesťana prvním zdrojem spirituality. Biblická spiritualita se vám dnes může zdát věcí nepoznanou, ale v katolické církvi nezapomeňte, že se v katolické církvi až do II. vatikánského koncilu Bible používala velice málo. Vrátit se k biblickým zdrojům jako k prvnímu zdroji spirituality. A pozor: vrátit se k Bibli neznamená pouze znát Nový zákon, je důležité žít se celým Písmem svatým včetně Starého zákona. Loni v říjnu na synodu katolické církve **O Božím slově v životě církve** (pozn.: dokument ještě nevyšel), na konci synody bylo vydáno církevními otci poselství. Doporučuji toto poselství si přečíst, protože dokumenty církve jsou dost dlouhé, ale toto poselství je krátké a je to vynikajícím průvodcem k tomu, jak užívat Bibli.

2) II. vatikánský koncil

Skutečná spiritualita církve se nemůže ne-

živit závěry II. vatikánského koncilu.

Čtyři koncilní konstituce, to jsou základní čtyři dokumenty koncilu:

- Dei Verbum (o Bibli)
- Sacrosanctum Concilium (o liturgii) – důraz na bohoslužbu slova, větší zapojení lidí
- Lumen Gentium (o církvi) – církev jako svátostné tělo Kristovo
- Gaudium et Spes (o církvi v dnešním světě)

Jsou to čtyři pilíře, které je třeba mít na mysli. I když se koncil odehrál v roce 1965, naprojektoval jakýsi koncept církve, který se dnes církev snaží postupně realizovat. Je důležité, aby se ten, kdo duchovně doprovází, uměl podívat do doby, kdy se tento projekt zrodil.

Důležitá je v Lumen Gentium kapitola 5, která je věnována společnému povolání křesťanů ke svatosti. Koncil tam tvrdí jednu důležitou věc, a to, že v církvi neexistují zvláštní povolání a pak normální křesťané. Všichni jsou povolání ke svatosti. Všichni pokřtění jsou povolání k tomu, aby žili svatost. Normální křesťan je ten, který napodobuje Ježíše Krista, který jej má jako vzor. Koncil znova zdůraznil tento pohled. Před koncilem to tak nebylo, normální křesťané byli kněží nebo řeholní sestry.

Spiritualita pro dnešního křesťana: modlitba

Křesťan v dnešním světě musí být schopný naslouchat. Naslouchat především Bohu a Božímu slovu (spiritualita naslouchání). Modlitba, která vychází z naslouchání nebo která je tvořena především nasloucháním.

lectio divina

To znamená Bible jako zdroj modlitby, Bible jako průvodce v naslouchání Božímu hlasu. Pán mluví ke každému z nás individuálně, ale často je snadné vlastní myšlenky zaměřit

s těmi Božími. Bůh po mě chce, abych dělal toto: Dobře, prověříme, zda to chce opravdu Bůh, nebo zda je to pouze tvůj nápad. Jak to zjistíš, jak to rozlišit, jestli to opravdu řekl Pán, nebo jestli je to jenom fantazie? - Když to zkonfrontuji s Božím slovem. To se tedy stává základním momentem prověření, rozlišení toho, co jsou Boží myšlenky a co jsou moje myšlenky.

duchovní doprovázení

Jedna z nejdůležitějších a nejtěžších věcí v duchovním doprovázení je pochopit vůli Boží. K tomu je potřeba chtít ji hledat a pak je potřeba to, co si člověk myslí, že našel, nějak ověřit, protože je vždy nebezpečí, že svoji fantazii zaměním za vůli Boží. A to základní ověřování je skrze Bibli a křesťanskou komunitu (církev). Nenahrazují mi Boží slovo, osobní slovo Boha ke mně, ale pomáhají mi, abych nezaměňoval svoje myšlenky s Božím hlasem.

společenská dimenze křesťana

Jsme povoláni, abychom žili své křesťanství ne jako jednotlivci sami, ale abychom měli také návaznost na skupiny, hnutí, farnost, společenství. To jsou všechno způsoby, kde můžeme žít komunitární dimenzi křesťanství. Křesťanská spiritualita je spiritualitou vždy komunitární, není nikdy individualistická. Jedna věc je ticho a samota a jiná věc je izolace - křesťan nemá být izolovaný. V určitých chvílích je důležitá samota nebo ticho, ale samota a ticho, to neznamená izolace. Kolikrát, abychom více komunikovali, je důležité nechat zmlknout slova. V určitých chvílích tichem komunikujeme daleko více.

dimenze misionářská

Pán nám dal dar víry, abychom se ho naučili předávat. Naše víra roste do té míry, jak jí dokážeme svědčit a předávat ostatním. Misionářská dimenze se rodí ze křtu, z podstaty víry. Začátek 1. listu svatého apoštola Jana: „*Co jsme viděli a slyšeli, zvěstujeme i vám, abyste se spolu s námi podíleli na společenství,*

které máme s Otcem a s jeho Synem Ježíšem Kristem.“ Misionářská dimenze se rodí z podstaty víry, není to věc marketingu a lapaření nějakých klientů, není to věc organizace, ale je to z vnitřní potřeby komunikovat, sdělovat.

dvoji občanství

Křesťan je občanem dvou měst – pozemského a budoucího. Křesťan je plným občanem pozemského království a také plným občanem toho nebeského. Toto rozvíjí konstituce *Gaudium et spes*. Láska k tomu budoucímu městu, říká *Gaudium et spes*, nás musí vést k tomu, abychom ještě víc milovali pozemský život. Jestliže skutečně chceme milovat ráj, tak musíme milovat tuto zemi.

Spiritualita naslouchání

První podmínkou k tomu, aby kněží naslouchali lidem, je vychovat bohoslovce tak, aby měli sympatii pro lidi, soucit s nimi. Když Ježíš uviděl dav lidí, měl s nimi *soucit*. Je to překlad z jednoho řeckého slova, které znamená pohyb střev, vnitřnosti. Když je ve Starém zákoně řeč o milosrdenství, tak hebrejština používá výraz pro vnitřnosti – ledví, speciálně mateřské lůno. Evangelista Matouš říká, že když byl Ježíš tváří tvář davu lidí, tak prožívá hnutí uvnitř jako ve vnitřnostech Boha. Tato myšlenka vnitřnosti a mateřského lůna nám pomáhá pochopit, že **milosrdenství musí být ztělesněné**. To znamená, že je potřeba trpět pro lidi a toužit po lidech. Takže spiritualita, duchovnost, naslouchání se rodí z postoje Boha samotného – Ježíše, který stojí tváří tvář lidem. Dav, který stál před Ježíšem, byl různý, smíchaný, nebyli všichni věřící, nebyli všichni svatí, byl to stejný dav, jako je kolem nás. A toto je výchozí bod spirituality naslouchání lidem.

Druhou podmínkou je mít spoluúčast na životě místních komunit. Pro mě jeden z okamžiků, kdy jsem nejvíce schopen naslouchat lidem z města, ve kterém žiji, je mo-

ment, kdy slavíme karneval. Karneval je pro některé nejdůležitějším okamžikem celého roku. Pro mě je to příležitost, kdy se setkávám s mnoha lidmi, kteří nikdy nepřijdou do kostela. Jsou tam autority, politici, představitelé města. To, že se podílím spolu s nimi na slavení, jdu s nimi na náměstí, jím fazole (fazole připravené na různé způsoby jsou typické pro tento karneval),... Je to důležitá chvíle a skutečnost - podílet se na životě těch lidí. Pak je to ještě moment institucionální, moment, ve kterém lidé vědí, že mě najdou ve zpovědnici, na úradě, ve farnosti, po mši svatě.

Spoluúčast na jejich životě se musí rodit z toho, že Ježíš měl soucit, spoluúčast na jejich životě, pochopit Ježíše, který stojí tváří tvář lidu.

Dvě otázky z dialogu s Arrigem Migliem:

Jak je to s duchovním doprovázením v komunitě, týmu? Mohou se tyto lidé navzájem duchovně doprovázet?

Necítím se na to, abych vám dal jednoznačné pravidlo. Někdy je mezi členy komunity možné navzájem se doprovázet, ale myslím, že je to spíše výjimka. Myslím, že doprovázení, které nám doopravdy pomáhá růst, znamená také vyjít z každodenního života. Záleží to na typu lidí. V doprovázení je potřeba vzájemná svoboda. Když se žije společně v nějaké komunitě nebo společenství, ne vždy je možné mít vzájemnou svobodu. Protože když žijeme společně, tak se vidíme denně, od rána do večera, pořád. Takže jestliže jsou to dva lidé velice zralí, tak mohou tuto svobodu vzájemně mít, ale obecně mohou říct, že je to velice těžké. Když jdu za knězem, aby mě duchovně doprovázel, ale

jestliže mám s ním žít, tak je tam riziko, že už nebudu mít nezbytný odstup, abych pochopil nově svůj život. Je to jako kdybyste se dívali z výšky na nějaké město. Abyste viděli panorama, tak musíte mít odstup, vystoupit trochu výš. Ten, kdo duchovně doprovází, musí mít schopnost vidět celek života člověka. Kdežto, když žiji v tom městě, tak znám ulice, obchody, znám to město, ale nemám ten pohled na celek. Jsou chvíle, kdy chodíme městem, jsme uvnitř, a pak jsou chvíle, kdy je potřeba vystoupit do hor a podívat se na to město z výšky.

Jak má správně probíhat duchovní doprovázení, duchovní rozhovor?

Tento dialog nemůže být jen nasloucháním ze strany toho, kdo doprovází. Ten, kdo doprovází, nemůže jen naslouchat. Musí mít odvahu se zeptat nebo říct postřeh, radu. V tomto dialogu má doprovázející naslouchat, ale i vzít iniciativu a potom tento dialog musí být uzavřen, musí být nějaká syntéza, závěr, krok, úkol: pomáhat doprovázenému, aby si dal nějaký cíl, předsevzetí. A také, zvláště s těmi mladšími mít určitou dobu, aby ta setkání byla pravidelná, aby to k něčemu směřovalo. Základními body toho dialogu jsou, aby rozhovor nebyl spontánní, ale aby měl strukturu. Nestačí, aby mi ten mladý řekl, co chce. Já ho musím vést k tomu, aby udělal nějaké závěry, domluvit se, kdy se zase setkáme, pomoci mu, aby se vrátil. Je to vedení, které je diskrétní, ale je třeba, aby tam nějaký aspekt určitého vedení byl.

*Mons. Arrigo Miglio (*1942),
biskup diecéze Ivrea v Itálii,
prezident italské biskupské komise
pro sociální otázky a práci*

Bez lásky není důvěry a bez důvěry není výchovy.

(Don Bosco)

SEKCE PRO MLÁDEŽ ZVE, POŘÁDÁ A INFORMUJE...

MEZINÁRODNÍ KONFERENCE STŘEDOEVROPSKÝCH KATOLICKÝCH STÁTŮ V MAĎARSKU

Ve dnech 12. - 14. 11. 2009 se v Szombathely, rodišti sv. Martina, konala první mezinárodní konference o pastoraci mládeže, na kterou přijelo přes 70 zástupců z Maďarska, Rakouska, České republiky, Slovenska, Polska, Slovinska a Bosny a Hercegoviny.

U příležitosti Pouti národů v roce 2004 se vytvořil mezinárodní tým zemí středoevropských katolických dní (Länder des Mitteleuropäischen Katholikentags, MEKT), který se podílel na organizaci mezinárodní pouti mládeže do Mariazell v roce 2007. Letošní konference byla dalším plodem této mezinárodní spolupráce.

Cílem konference bylo vzájemné seznámení, budování a péče o sociální sítě, posílení mezinárodní spolupráce, výměna zkušeností, metod, projektů a diskuze nad jednotlivými aspekty pastorace mládeže.

Na začátek konference byla zařazena přednáška maďarského sociologa Rosty Gergely na téma Mládež a pastorace mladých, o situaci věřících mezi mládeží v zastoupených státech. Účastníci mohli diskutovat v jednotlivých skupinkách na různá témata: Význam pastorace mládeže v církvi, Co je cílem pastorace mládeže, Svět mladých lidí – kde je místo pro víru, Způsoby účasti mladých lidí na liturgii, Sociální body ohrožení v pastoraci mládeže, Komunikační kanály z mládežnických organizací k mladým lidem, Mezináboženské a ekumenické soužití, Postavení kaplana pro mládež, Plánování pastorace mládeže.

V bloku praktických příkladů pastorace mladých v jednotlivých zemí byl za Českou republiku prezentován ministrantský časopis Tarsicius, časopis pro děvčata IN! dívčí svět a komunitní web signaly.cz. Maďarsko představilo mládežnické hnutí Antiochia a evangelizační projekt KözösPont misszio, Slovensko Pastorační plán 2007-2013, Rakousko mládežnický kostel ve Vídni, Slovinsko jednodenní setkání mladých Stična, Polsko projekt Lednica 2000.

Po celkovém shrnutí výsledků všech skupinek nás pozdravil v internetové konferenci P. Eric Jacquinet, předseda Sekce pro mládež Papežské rady pro laiky.

Anna Brabcová

<http://tisk.cirkev.cz/ze-zahranici/mezinarodni-konference-stredoevropskych-katolickych-statu-v-madarsku.html>

ŠKOLENÍ HLAVNÍCH VEDOUČÍCH TÁBORŮ

Školení hlavních vedoucích táborů musí být absolvováno každý hlavní vedoucí tábora v případě, že pořádá akci na 7 a více dnů v počtu 30 a více dětí do 18 let.

Asociace křesťanských sdružení mládeže pořádá školení hlavních vedoucích táborů v těchto termínech:

7. - 9. května 2010 Frýdlant nad Ostravicí

4. - 6. června 2010 Praha 4 – Kunratice

Cena za školení včetně ubytování a stravy je 350,- Kč nebo 450,- Kč včetně publikace Bezpečnost mimoškolní práce s dětmi a mládeží. Přihlášky zasílejte na: svetnickova@cirkev.cz. Více informací také na telefonu: 731 625 720 – Marie Světníčková

Další termíny školení:

22. - 25. dubna 2010 Osová Bítýška, info: www.brno.signalny.cz

21. - 23. května 2010 Archa Rajnochovice, info: www.ado.cz/mladez

MEZINÁRODNÍ FÓRUM MLÁDEŽE

Mezinárodní fórum mládeže je pro církve příležitostí naslouchat mladým lidem z celého světa a dávat jim intenzivně zakusit katolicitu církve a její rozmanitost. Účastníky setkání jsou zástupci mládeže z celého světa. Poznávají více do hloubky nejrůznější podmínky života svých vrstevníků, diskutují o svých problémech a navazují přátelství.
(Jan Balík: Na cestě s mladými)

Ve dnech 23. - 28. března 2010 proběhne v Římě 10. mezinárodní fórum mládeže na téma Výchova k lásce. Českou republiku budou zastupovat Tereza Truhlářová z plzeňské diecéze a Martin Hájíček z olomoucké arcidiecéze.

POUŽ DŮVĚRY DO TAIZÉ

Francouzská vesnička Taizé, která se nachází na jihu Burgundska, je domovem mezinárodní ekumenické komunity, kterou založil v roce 1940 bratr Roger. Srdcem každého dne v Taizé jsou tři společné modlitby.

KDY: 31. 1. – 8. 2. 2010

CENA: 2 000,- Kč / 2 100,- Kč (pro opozdilce, kteří budou platit po 10.1.2010!)

cena za dopravu + 35 euro (do 29 let včetně) – ubytování + strava *nebo*

cena za dopravu + 60 euro (nad 30 let včetně) – ubytování + strava

Přihlášky: DCM, Kostelní nám. 1, 728 02 Ostrava, tel.: 739 447 370; e-mail: dcm@doo.cz

CIMRMANOVA PASTORACE MLÁDEŽE

Výběr z přednášky, která přinesla zcela zásadní nový pohled na počátky pastorace mládeže. Uskutečnila se dne 2.12.2009 v Praze - Kunraticích. Přednášku přednesl znalec Cimrmanova díla p. Lukáš Matys a do cent Jaroslav Krajl.

Už svými slavnými Večery pro mladé kominíky Cimrman ukázal, že zaměřit se v náboženském vzdělávání a výchově na mladou generaci je pro něj prioritou. Cimrman často pranýřuje tehdejší praxi C. K. rakouských duchovních a v jednom svém dopise k zelenému čtvrtku píše: „Obíháte nemocné, na koních objíždíte novorozeňata a na počátku roku chodíte žehnat od domu k domu. To všechno je jistě potřeba, ale zdaleka to nestačí. Co budete dělat, až nemocní zemřou, novorozeňata se budou křtít jen občas a na počátku roku budete místo žehnání jen organizovat sbírku? Je třeba se starat o mládež, protože to je budoucnost církve.“ – My víme, že na základě tohoto výroku se po zhruba sto letech začal vydávat jeden časopis.

Cimrman však nezůstává jen u slov, ale už roku 1900 jede za pražským arcibiskupem Lvem Skrbenským z Hříště a domlouvá mu, aby založil nějaké církevní centrum pro mládež, které by pomohlo oživit náboženský život v Čechách. Cimrman v přesvědčení, že nový arcibiskup je nejen český šlechtic a upřímný duchovní, ale že se narodil na hříšti, nutí Skrbenského, aby dal u každého kostela vybudovat alespoň volejbalové hřiště a u katedrály doporučuje fotbalový stadion.

Arcibiskup Lev Skrbenský z Hříště však Cimrmanovi vysvětlil, že je z Hříště a ne z hříště. Cimrman oponoval, že snad na jedné čárce nezáleží, ale pan arcibiskup ho poučil: „Amen, pravím vám, dokud nepomine nebe a země, nepomine ani jediné písmenko ani jediná čárka ze Zákona, dokud se všechno nestane.“ (*Matouš 5,18*)

Arcibiskup Cimrmanovi sice nová hřiště neslíbil, ale slíbil mu, že se pokusí, aby kněží více hráli fotbal. To totiž odpovídalo Skrbenského plánu zvýšit počet kněží a fotbal se mu zdál jako možnost jak nové adepty nalákat. Cimrman se však s fotbalem nespokojil a tlačil ho, aby skutečně zřídil nějaké středisko pro mládež. Arcibiskup Skrbenský se nakonec podvolil a vydal dekret o ADCM – asi všichni tušíte, co tato zkratka znamená: **Arcibiskup Dává Cimrmanovi Mládež** – a tímto dekretem pověřil Cimrmana pastorací mládeže v celé pražské arcidiecézi. My jsme na pražském arcibiskupství tento dekret marně hledali.

Získali jsme záznam svědectví jednoho pražského faráře, že pan arcibiskup Huyn, tento pomahač Habsburků – dej mu Pán Bůh nebe - hned po svém nástupu roku 1916 tento dekret spálil a prach z něj hodil do Vltavy, a to z Karlova mostu z místa, které je od pravého břehu 36 stop a 3 palce přesně. Nebo ho hodil do Labe.

Arcibiskup Skrbenský se dokonce díky Cimrmanovým úpěnlivým prosbám spojil s olomouckým arcibiskupem Theodorem Kohnem. Tento arcibiskup byl také zajímavou postavou, byl to Čech a prostý občan, což silně pobouřilo vídeňský dvůr a vůbec rakouské šlechtické kruhy, které navíc nelibě nesly i jeho židovský původ.

Theodor Kohn nechal opravit a upravit Arcibiskupský zámek v Kroměříži a Květnou zahradu a když byli práce dokončeny řekl: „Tak vidíte, jak je to tady hezké, tady by se mohlo odehrát třeba i CSA, tedy Celorakouský Slet Andělů.“

Arcibiskup Skrbenský tedy s arcibiskupem Kohnem na sklonku roku 1900 rozhodli o založení Sekce pro mládež zemí koruny české, která měla mít své sídlo v Kroměříži, kde Skrbenský kdysi studoval a kterou Kohn miloval. Prvním sekretářem Sekce pro mládež měl být jmenován pan Jaroslav Cimrman a duchovním rádcem P. Václav Frind. Cimrman však funkci odmítl s tím, že si nemyslí, že by zrovna ateistický teista byl vhodným adeptem na tak důležitý úkol, a že kromě toho je pro mládež také důležitá hudba. Na vrátnici olomouckého arcibiskupství už na něj čekal nějaký Tonda Dvořák. Byl velmi netrpělivý a stěžoval si, že v Národním po něm do konce března chtějí Rusalku a že nějak nestíhá, tak jestli mu Jára pomůže. To, že byla Rusalka uvedena na prknech Národního divadla již 31. března 1901, není tedy jen zásluhou Dvořáka. Svědčí o tom například i to, že Cimrman svůj pobyt v lázních v dubnu téhož roku prakticky celý prospal. Doktor Padevět o něm v lékařských záznamech doslova píše: „Pan Cimrman vstal pouze na bílou sobotu odpoledne a účastnil se slavného Vzkříšení, ovšem i to jsem považoval spíš za zázrak, jinak jen spal - a spal - a spal.“

Cimrman tedy měl práci jinou a jak je vidět dost namáhavou. Doporučil však, aby sekretářem Sekce pro mládež byl jmenován P. Frind. Cimrman pouze chtěl, aby ustanovení Sekce proběhlo v zapamatovatelném datu. Tak měla být ustanovena Sekce pro mládež zemí Koruny české tedy Čech, Moravy, Slezska a Lužice dne 2. 2. 1902. Hromnice roku 1902 však nové světlo nepřinesly. Bohužel roku 1901 byl P. Frind jmenován pomocným biskupem v Praze a založení Sekce pro mládež tím bylo ohroženo.

Cimrman, který už Dvořákovi pomohl, asi odušil, že tomuto umělci již stejně moc let života nezbyvá, okamžitě jede do Říma zachránit situaci. Zde se snaží papeži vysvětlit, že důležitější než nějaký pomocný biskup je nový sekretář Sekce pro mládež. Tehdy 91 letý Lev XIII. však Cimrmanovi nevyhověl. Říkal něco o tom, že ještě doba není zralá, ale jednou prý přijde okamžik, kdy se jeho smělé plány zrealizují. Jednu jeho poznámku si Cimrman dokonce i zapsal: „Pane Cimrman, uvidíte, že za pár let bude jiná situace, Sekce pro mládež bude mít jiné postavení a místo nějakého sekretáře bude ředitel.“

Na Cimrmanův dotaz, kdo by to mohl být, prý papež jen zatloukal a zatloukal, - prostě nechtěl nic říct, a Cimrman pochopil, že to asi bude nějaký venkovský balík nebo sousedovic malý Mirek a že to chvíli potrvá. To, že ta chvíle bude trvat skoro 90 let, ovšem netušil ani Jára Cimrman.

Přítomnost Božího Syna nás přitahuje jako magnet.

Nechme se přitáhnout každý den roku 2010.

**CELOSTÁTNÍ SETKÁNÍ ANIMÁTORŮ
KROMĚŘÍŽ, 15. - 22. SRPNA 2010**

Téma? DUCHOVNÍ ŽIVOT

Kdo? AKTIVNÍ MLADÍ LIDÉ MEZI 16 -30 LET

Co? formace, vzdělání, rozvoj osobnosti animátorů,
posílení komunikativních a sociálních kompetencí,
povzbuzení ve službě druhým a v evangelizaci

Přihlášky na diecézních centrech pro mládež!

